

Оцінювання учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є

формувальне

поточне

підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

В закладі оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством: семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради (від 31.08.2023 протокол № 1) *вересень* визначено як адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та/або тематичне оцінювання учнів 5 класу. Тобто в журналі в цей період фіксують лише відвідування учнями навчальних занять. Вчителі фіксують у щоденнику спостережень результати формувального оцінювання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог відповідних модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти 5-6 класів зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Правила виставлення тематичної оцінки:

- Тематичні оцінки виставляють у колонку без дати з написом «Тема».
- Тематична оцінка коригуванню не підлягає, тому в журналі **не потрібно** відводити окрему колонку «Скоригована» після тематичної оцінки.
- Тематичну оцінку виводять на основі поточних оцінок.
- Проведення діагностичної (контрольної) роботи для виставлення тематичної оцінки — **на розсуд учителя** залежно від тижневого навантаження.

- Під час виставлення поточних оцінок учитель має усвідомлювати, які саме результати навчання було оцінено на певному уроці, за підсумками виконання певного виду навчальної діяльності чи певного завдання з підручника.
- Тематична оцінка має відповідати певній групі або кільком групам результатів навчання.
- Результати перевірки робочих зошитів у тематичній оцінці **не враховують**.

Правила виставлення семестрової оцінки:

- Оцінку за семестр ставлять на основі тематичних оцінок та контролю груп загальних результатів (просте середнє арифметичне), відображених у Свідоцтві досягнень.
- Перед семестровою оцінкою в колонках без дати виставляють оцінки за кожену групу загальних результатів навчання.
- Перед виставленням семестрової оцінки може бути проведений комплексний контроль результатів навчання, на основі якого виставляють оцінки за групи результатів навчання. Під час складання такого комплексного контролю вчитель має подбати, щоб запропоновані завдання давали змогу оцінити відповідні групи результатів.
- Семестрова оцінка на бажання учнів може бути скоригована (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07. 2015 р. № 762 (зі змінами). Незалежно від того, чи були охочі скоригувати семестрову оцінку, у журналі після семестрової оцінки відводять окрему колонку без дати з написом «Скоригована».

Правила виставлення річної оцінки

- Річне оцінювання здійснюють на підставі загальних оцінок результатів навчання за I і II семестри. Окрему річну контрольну роботу для цього зазвичай не проводять.
- Оцінки за групи результатів у графі «Річна» не виставляють.
- Річна оцінка за потреби підлягає коригуванню.
- У випадку неатестації з певного предмета чи інтегрованого курсу в колонці «Річна» роблять запис **н/а** (не атестований/не атестована).

Особливості виставлення оцінок в різних освітніх галузях

Мовно-літературна освітня галузь

- Відповідно до освітньої програми закладу в журналі відводять сторінки для обраних предметів: Українська мова, Українська література, Зарубіжна література.
- Наприкінці вивчення кожної теми доцільно проводити тематичну роботу для оцінювання очікуваних результатів навчання та базових знань учнів у межах цієї теми. Оцінку за таку роботу виставляють у колонку з відповідною датою, коли її було проведено. На підставі цієї оцінки та з урахуванням поточних оцінок учнів у межах теми виставляють оцінку за тему в колонці без дати.

- Тематична робота має орієнтуватися на оцінювання результатів навчання з певних груп, тобто вчитель, пропонуючи для тематичної роботи певні завдання чи вид роботи, має орієнтуватися, які саме результати навчання він оцінює.
- Такі види робіт, як диктанти, аудіювання, читання мовчки та вголос, усні й письмові перекази та твори, діалогівання, учитель проводить, зважаючи на методичну доцільність. Утім використовувати їх як контроль результатів навчання недоцільно, оскільки, скажімо, диктант дає змогу оцінити лише один чи два результати навчання за Державним стандартом.
- За підсумками семестру доцільно провести комплексну діагностичну роботу, яка дасть змогу оцінити всі 4 групи загальних результатів навчання: усна взаємодія, письмова взаємодія, робота з текстом, дослідження мовлення.

Іншомовна освіта

- Семестрове оцінювання здійснюють на основі «Контролю» груп загальних результатів, відображених у Свідоцтві досягнень.
- «Контроль» може бути комплексним, тоді його проводять у формі тестування.
- Результати тематичного, семестрового оцінювання та контролю груп загальних результатів фіксують в окремій колонці без дати.
- Оцінку за семестр ставлять на основі тематичного оцінювання та оцінок «Контролю» груп загальних результатів.
- Річну оцінку виводять на основі семестрових без проведення окремої контрольної роботи.

Математична освітня галузь

- Оцінювання має бути орієнтоване на групи результатів навчання, передбачених навчальною програмою.

Природнична освітня галузь

- Під час здійснення підсумкового оцінювання використовують завдання для визначення рівня досягнень за кожною групою результатів: учень досліджує природу, здійснює пошук та опрацьовує інформацію, усвідомлює закономірності природи.

Громадянська та історична освітня галузь

- Оцінювання досягнень учнів на уроках узагальнення відбувається на розсуд учителя.
- На уроках тематичного контролю оцінюють результати виконання завдань усіх присутніх учнів. Виставлені бали за такі уроки допомагають визначити динаміку пізнавальної діяльності школярів і об'єктивніше здійснити тематичні, а згодом семестрові оцінювання.
- Під час виставлення тематичної оцінки враховують усі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми.
- Учніські зошити з історії учителі можуть переглядати один раз на семестр і оцінку за ведення зошита можуть виставляти в журнал. У такому разі її прирівнюють до поточної.
- Для підсумкового оцінювання наприкінці семестру або навчального року застосовують практичні роботи, навчальні проекти, тестові завдання, письмові

роботи: написання есеїв, створення інфографіки, таблиць, діаграм, аналіз текстових та візуальних джерел.

Технологічна освітня галузь

- Оцінюванню підлягають очікувані результати навчання у формі зовнішніх та внутрішніх освітніх продуктів, які учні створюють у процесі навчальної діяльності. Зовнішні освітні продукти: самостійно знайдені і презентовані факти, сформульовані ідеї, гіпотези, закономірності, створені вироби, послуги, результати практичних робіт, проєктів. Внутрішні освітні продукти: особисті якості й здібності, знання, уміння, опановані способи діяльності, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

- Поточне та підсумкове оцінювання здійснюють шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування, планування та виконання експериментальних досліджень, реалізації дослідницьких проєктів, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, схемами, тестування в електронному форматі.

Інформатична освітня галузь

- Тематичне оцінювання з предмета здійснюють регулярно за рахунок поділу тем на підтеми.

Мистецька освітня галузь

- Оцінювання результатів навчання в мистецькій освітній галузі визначено за критеріями: пізнання та аналіз, інтерпретація творів мистецтва; практична мистецька діяльність; емоційне ставлення до мистецтва, показники яких узгоджено з результатами навчання Державного стандарту базової середньої освіти.

- Результати підсумкового оцінювання кожного учня мають бути інтегровані з урахуванням усіх видів діяльності на уроках з усіх видів мистецтва — пізнання та аналіз-інтерпретація творів мистецтва, практична діяльність у галузі мистецтва, виявлення естетичного ставлення (емоційного, оцінного, критичного), види комунікації через мистецтво.

- Виходячи з викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» двома вчителями у разі відмінності рівнів очікуваних результатів навчання зі складових інтегрованого курсу, під час підсумкового оцінювання обидва вчителі враховують динаміку особистих навчальних досягнень учня з різних видів мистецтва та узгоджено встановлюють підсумковий рівень досягнень очікуваних результатів навчання на користь дитини.

- Загальну підсумкову оцінку з інтегрованого курсу, узгоджену між двома педагогами, виставляють на кожній із двох відповідних сторінок журналу.

Фізична культура

- Тематичне оцінювання здійснюють на підставі поточного оцінювання освітньої діяльності учня за певний період, як правило навчальну чверть.

- Семестрове оцінювання здійснюють за підсумками контролю загальних результатів навчання.

- Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку.
- Поточне оцінювання динаміки результатів тестування функціонального стану та фізичного розвитку, на розсуд учителя, здійснюють декілька разів протягом навчального року.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,
які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту
базової середньої освіти**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний

		матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий 1	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).